

CỐ VẤN HỌC TẬP TRONG CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐIỀU DƯỠNG NAM ĐỊNH

CHU THỊ THANH VUI
Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định

Nhận bài ngày 02/01/2026. Sửa chữa xong 24/02/2026. Duyệt đăng 28/02/2026.

Abstract

Political, ideological, and ethical education for students is an important task that contributes to achieving the goal of comprehensive human development. This task aims to improve the quality of human resource training in order to meet the demands of national construction and protection, as well as the country's sustainable development in the period of international integration. Political, ideological, and ethical education for students is implemented through various channels, including family education, school education, social education, and the learners' own self-study and self-cultivation. Within this process, the role of lecturers, especially academic advisors, is particularly important, as they serve as a bridge between the family and the university in educating students about revolutionary ideals.

Keywords: Academic advisors, ideological ethics, nursing, politics, students.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh giáo dục hiện đại, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đạo đức cho sinh viên (SV) có vai trò quan trọng trong việc hình thành phẩm chất và nâng cao trách nhiệm công dân, định hướng hành vi và thái độ của SV đối với xã hội. Quyết định số 1895/QĐ ngày 21/11/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt: “Chương trình tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng đạo đức lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2021-2030”. Một trong những nhân tố quan trọng trong quá trình rèn luyện này là cố vấn học tập (CVHT) - người đóng vai trò hướng dẫn, đồng hành và hỗ trợ SV trong hành trình phát triển tri thức cũng như tư tưởng chính trị. Trong môi trường đại học, nơi SV tiếp cận nhiều quan điểm, tư tưởng khác nhau, vai trò của CVHT càng trở nên quan trọng. Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định với mục tiêu đào tạo đội ngũ nhân lực y tế có chất lượng cao, trong đó trọng tâm là nhân lực điều dưỡng, hộ sinh nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng và đa dạng về bảo vệ chăm sóc và nâng cao sức khỏe của nhân dân phục vụ cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Vì vậy, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho SV là hết cần sức cần thiết cần nghiên cứu, làm rõ các vấn đề lý luận và thực tiễn, từ đó đề ra giải pháp nâng cao hiệu quả vai trò của CVHT cho SV.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được tiến hành khảo sát trên 320 SV khối đại học chính quy K17, K18, K19, K20 tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định năm học 2024-2025. Nghiên cứu kết hợp phương pháp định tính và định lượng, các số liệu thu thập được xử lý bằng phần mềm SPSS. Tính tỷ lệ % cho các câu hỏi của SV đối với những câu trả lời lựa chọn hoặc câu hỏi theo thang likert.

3. Nội dung nghiên cứu

Email: chuthanhvui@ndun.edu.vn

3.1. Vai trò của cố vấn học tập trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho sinh viên tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định

Cố vấn học tập là một khái niệm mới xuất hiện trong đào tạo theo học chế tín chỉ, đây là một nhiệm vụ quan trọng nhằm đảm bảo chất lượng đào tạo và quản lý SV trong đào tạo tín chỉ. Tại trường Đại học Đại học Điều dưỡng Nam Định, CVHT là giảng viên được phân công quản lý lớp học, vừa giảng dạy vừa làm cố vấn về những vấn đề liên quan đến học tập và rèn luyện tu dưỡng của SV. Giảng viên CVHT là cầu nối giữa lớp với Khoa, Trường và gia đình để cùng giáo dục SV. Quyết định số 1909/QĐ-ĐDN ngày 8/9/2021 của Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định cũng đã quy định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của CVHT trong việc hỗ trợ về học tập, rèn luyện về tư tưởng đạo đức chính trị cho SV. Theo các Quyết định số 2283/QĐ-ĐDN ngày 08/9/2023, số 2103/QĐ-ĐDN ngày 05/9/2024, số cố vấn khối đại học chính quy các khóa năm học 2024-2025 là 46 cố vấn với 53 lớp ở các khóa K17, K18, K19, K20.

Bảng 1: Thống kê đội ngũ CVHT theo trình độ tại Trường Đại học Điều dưỡng năm học 2024-2025

Trình độ học vấn	Số lượng cố vấn	Tỷ lệ (%)
Tiến sĩ	2	4,35
Thạc sĩ	42	91,30
Điều dưỡng chuyên khoa 1	2	4,35
Tổng cộng	46	100%

Năm học 2024-2025, Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định có tổng số 46 CVHT đang trực tiếp đảm nhận nhiệm vụ đồng hành và hỗ trợ SV trong học tập, rèn luyện và phát triển toàn diện. Trong đó, đội ngũ CVHT có trình độ chuyên môn khá cao, phù hợp với yêu cầu đào tạo bậc đại học hiện nay: Cụ thể, số lượng thạc sĩ chiếm tỷ lệ cao tương ứng 91,3 %, tiến sĩ chỉ chiếm 3,77%. Nhìn chung đội ngũ CVHT tại nhà trường đã đạt được trình độ chuyên môn tương đối vững vàng, đáp ứng được yêu cầu cơ bản của công tác tư vấn và định hướng SV. Tuy nhiên, việc tiếp tục bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm và kiến thức giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức là hết sức cần thiết để đội ngũ CVHT có thể thực hiện tốt hơn vai trò giáo dục toàn diện cho SV ngành Điều dưỡng - một lĩnh vực gắn liền với trách nhiệm xã hội và nhân văn sâu sắc. Trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đạo đức cho SV chính quy, cố vấn của Trường đã có những vai trò nhất định.

3.1.1. Định hướng giá trị đạo đức, tư tưởng chính trị cho sinh viên

Giáo dục chính trị, tư tưởng đạo đức trong các trường đại học hiện nay cho SV là một nhiệm vụ thường xuyên, có tầm quan trọng đặc biệt, góp phần phát triển nhân cách toàn diện ở SV. Giáo dục con người toàn diện theo Chủ tịch Hồ Chí Minh cần có đức và tài, Người chỉ rõ: “Trong việc giáo dục và học tập, phải chú trọng đủ các mặt: đạo đức cách mạng, giác ngộ XHCN, văn hóa, kỹ thuật, lao động và sản xuất [2, tr. 190]. Cố vấn giúp SV hình thành và củng cố các giá trị đạo đức, lý tưởng cách mạng và tư tưởng XHCN, giúp họ nhận thức đúng đắn về vai trò của bản thân trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Cố vấn là người định hướng SV về mục tiêu học tập, định hướng nghề nghiệp gắn liền với lý tưởng cống hiến cho xã hội, đất nước.

Cố vấn là người tiếp xúc thường xuyên với SV, có thể theo dõi quá trình học tập, rèn luyện và phát triển nhân cách của SV. Cố vấn có khả năng truyền cảm hứng, định hướng đúng đắn cho SV về những giá trị cốt lõi: trung thực, trách nhiệm, nhân ái, cống hiến vì cộng đồng. Nhiều SV mất định hướng, lý tưởng sống chưa rõ ràng trong quá trình học đại học; cố vấn có thể là người hỗ trợ, tạo niềm tin cho các em. CVHT thường xuyên tiếp xúc và làm việc trực tiếp với SV, do đó hiểu rõ nhu cầu, sở thích và tính cách của từng người. Điều này giúp họ dễ dàng truyền đạt lý tưởng, giá trị sống và định hướng phát triển một cách phù hợp với từng SV.

Bảng 2: Kết quả khảo sát SV về vai trò của CVHT trong định hướng lý tưởng sống và đạo đức (n = 320)

TT	Nội dung khảo sát	Số SV đồng ý	Tỷ lệ (%)
1	CVHT giúp SV hiểu rõ hơn về lý tưởng sống, khát vọng cống hiến cho xã hội	244	76.3%
2	CVHT chia sẻ và định hướng SV theo các giá trị đạo đức như trung thực, trách nhiệm, nhân ái	218	68.1%
3	SV cảm thấy được truyền cảm hứng sống tích cực và có lý tưởng từ các buổi nói chuyện hoặc gặp gỡ với CVHT	201	62.8%
4	CVHT thường xuyên nêu gương đạo đức, tư tưởng qua lời nói và hành vi hàng ngày	196	61.3%
5	CVHT là người SV có thể chia sẻ, tâm sự về những băn khoăn trong định hướng sống và đạo đức	178	55.6%
6	SV mong muốn CVHT tổ chức thêm các buổi chuyên đề, sinh hoạt lớp về lý tưởng sống, giá trị đạo đức	274	85.6%

Qua khảo sát trên 320 SV chính quy Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định năm học 2024-2025 cho thấy tỷ lệ cao SV thấy được vai trò định hướng lý tưởng sống từ phía CVHT. Cụ thể, 76,3% SV cho biết họ hiểu rõ hơn về lý tưởng sống, khát vọng cống hiến thông qua sự hướng dẫn của CVHT. Đây là tín hiệu tích cực, đặc biệt trong giai đoạn đầu đại học khi SV đang dần định hình thế giới quan, nhân sinh quan và lý tưởng phát triển bản thân. Không dừng lại ở việc truyền cảm hứng sống vì cộng đồng, CVHT còn được SV nhìn nhận là người đóng góp tích cực vào quá trình hình thành các giá trị đạo đức cốt lõi. Có 68,1% SV cho biết họ nhận được sự chia sẻ và định hướng về các giá trị như trung thực, tinh thần trách nhiệm và lòng nhân ái từ CVHT - những giá trị nền tảng trong giáo dục con người. Tuy nhiên, khảo sát cũng chỉ ra một số điểm cần lưu ý: hiệu ứng truyền cảm hứng sống tích cực từ CVHT chưa thực sự đồng đều, chỉ có 62,8% SV cảm nhận được động lực sống tích cực thông qua các buổi gặp gỡ, trao đổi với CVHT. Điều này phản ánh nhu cầu nâng cao kỹ năng truyền cảm hứng, giao tiếp sư phạm và khả năng tạo dựng sự gắn gũi giữa CVHT và SV. Chỉ 55,6% SV cho rằng họ có thể thoải mái chia sẻ các băn khoăn, áp lực trong cuộc sống với CVHT. Điều này cho thấy cần có thêm những nỗ lực trong xây dựng niềm tin, kỹ năng hỗ trợ tâm lý học đường và thiết lập mối quan hệ đồng hành lâu dài giữa cố vấn và SV.

Kết quả khảo sát cho thấy tỷ lệ cao SV thấy được vai trò của CVHT trong định hướng lý tưởng sống và giáo dục giá trị đạo đức, với 76,3% SV thừa nhận ảnh hưởng tích cực từ CVHT đến lý tưởng cá nhân. Con số này tương đồng với kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thị Thu Thủy (2020) [4, tr. 50], trong đó 72,5% SV cho rằng vai trò truyền cảm hứng sống tích cực từ CVHT là yếu tố quan trọng trong việc phát triển nhân cách người học. Bên cạnh đó, nghiên cứu của Lê Văn Tùng và cộng sự (2021) [3, tr. 128] tại Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh cũng chỉ ra rằng CVHT đóng vai trò định hướng đạo đức khá rõ nét, với 70,4% SV cho biết đã từng được CVHT chia sẻ các giá trị sống như trách nhiệm, trung thực, lòng nhân ái. So sánh với kết quả 68,1% trong khảo sát hiện tại, có thể thấy sự tương đồng về mức độ ảnh hưởng, đồng thời khẳng định xu hướng chuyển dịch vai trò của CVHT từ quản lý học vụ đơn thuần sang chức năng giáo dục nhân cách. Tuy nhiên, sự hạn chế trong mức độ gắn bó và khả năng đồng hành tâm lý giữa CVHT với SV cũng là một vấn đề đã được các nghiên cứu trước đề cập. Tác giả Trần Thanh Hương (2019) [6, tr. 23] cho rằng chỉ khoảng 50% SV thực sự cảm thấy có thể tâm sự với CVHT, tương đương với con số 55,6% trong khảo sát này. Điều này phản ánh thực trạng phổ biến trong nhiều trường đại học hiện nay khi CVHT vẫn còn thiếu không gian, thời gian và kỹ năng để thực hiện chức năng hỗ trợ tâm lý, cảm xúc. Ngoài ra, nhu cầu được tham gia các hoạt động giáo dục tư tưởng, đạo đức do CVHT tổ chức cũng thể hiện điểm nổi bật trong khảo sát lần này (85,6%). Con số này vượt xa mức trung bình 60-70% được ghi nhận trong nghiên cứu của Viện Nghiên cứu Giáo dục TP. Hồ Chí Minh (2021) [8], cho thấy SV hiện nay có nhu cầu rất cao đối với các hoạt động tư tưởng nhân văn, định hướng giá trị - điều mà môi trường đại học cần quan tâm đầu tư sâu rộng hơn trong thời gian tới.

3.1.2. Giúp sinh viên tham gia vào các hoạt động chính trị và xã hội

Cố vấn học tập giúp SV phát triển toàn diện cả về học tập và rèn luyện đạo đức, khuyến khích họ tham gia vào các hoạt động xã hội, chương trình từ thiện và các hoạt động phát triển kỹ năng, qua đó giúp SV hình thành những lý tưởng sống tích cực. Thông qua tổ chức các hoạt động ngoại khóa, hội

thảo, diễn đàn chính trị, CVHT khuyến khích SV tham gia các hoạt động có liên quan đến chính trị và xã hội. CVHT không chỉ là người hướng dẫn học thuật mà còn là một “người truyền lửa” trong việc định hình tư tưởng, thái độ và giá trị sống cho SV.

Bảng 3: Vai trò của CVHT trong định hướng SV tham gia hoạt động chính trị - xã hội cho SV (N = 320)

TT	Vai trò của cố vấn học tập	Số lượng SV được định hướng	Tỷ lệ (%)
1	Giới thiệu các hoạt động chính trị - xã hội	265	82.8.0%
2	Trực tiếp khuyến khích SV tham gia hoạt động chính trị - xã hội	205	64.10%
3	Kết nối SV với các tổ chức Đoàn - Hội, câu lạc bộ phù hợp	156	48.8.0%
4	Hỗ trợ xây dựng kế hoạch phát triển đạo đức, chính trị cá nhân	135	42.2%
5	Đánh giá, góp ý sau mỗi hoạt động chính trị - xã hội	82	25.6%
6	Tạo điều kiện về thời gian, điểm rèn luyện, chính sách khen thưởng, khích lệ SV	258	80.6%

Kết quả khảo sát cho thấy, hoạt động định hướng SV tham gia các hoạt động chính trị - xã hội của đội ngũ CVHT tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định hiện nay đang thiên về tính tổ chức và hỗ trợ hình thức. Cụ thể, 82,8% SV cho biết họ được giới thiệu về các hoạt động thông qua buổi sinh hoạt lớp - hình thức tiếp cận tập thể đơn giản, dễ triển khai nhưng chủ yếu mang tính truyền đạt thông tin hơn là tác động sâu đến nhận thức và hành động cá nhân. Bên cạnh đó, 80,6% SV nhận được sự hỗ trợ từ cố vấn về mặt hậu cần như xác nhận lịch, cộng điểm rèn luyện hay tạo điều kiện khen thưởng - đây là vai trò thiết thực, có tác động tích cực trong việc khích lệ tinh thần tham gia. Tuy nhiên, các vai trò mang tính cá nhân hóa và định hướng sâu như khuyến khích trực tiếp (64,1%), kết nối với các tổ chức Đoàn - Hội (48,8%) hay hỗ trợ xây dựng kế hoạch phát triển đạo đức, chính trị cá nhân (42,2%) vẫn chưa được thực hiện một cách đồng đều và toàn diện.

Bảng 4: Mức độ tham gia các hoạt động đoàn thể của SV (n = 320 SV)

TT	Loại hình hoạt động đoàn thể	Số lượng SV tham gia	Tỷ lệ (%)
1	Tham gia sinh hoạt chi đoàn thường kỳ	240	75%
2	Tham gia các chiến dịch tình nguyện (Mùa hè xanh, Tiếp sức mùa thi,...)	180	56,3%
3	Tham gia các câu lạc bộ, đội, nhóm trực thuộc Đoàn - Hội	150	46,9%
4	Tham gia các buổi tọa đàm, hội thảo chính trị - xã hội	120	37,5%
5	Tham gia công tác tổ chức sự kiện, phong trào	100	31.3%
6	Tham gia học lớp bồi dưỡng nhận thức về Đoàn/Đảng	90	28,1%
7	Giữ vai trò cán bộ Đoàn - Hội (bí thư, lớp phó,...)	45	14,06%

Các hoạt động có tỷ lệ tham gia cao như sinh hoạt chi đoàn, chiến dịch tình nguyện đều là những hoạt động được triển khai gắn với sinh hoạt lớp - nơi CVHT thường xuyên hiện diện và hỗ trợ. Bên cạnh đó, vai trò của cố vấn trong việc kết nối SV với các tổ chức Đoàn - Hội, câu lạc bộ (48,8%) cũng góp phần đáng kể trong việc thúc đẩy SV tham gia các hoạt động có tính tự nguyện và phát triển cá nhân cao hơn. Tuy nhiên, tỷ lệ SV tham gia các lớp bồi dưỡng chính trị như cảm tình Đoàn/Đảng (28,13%) và giữ vai trò cán bộ Đoàn - Hội (14,06%) vẫn còn thấp, phản ánh một thực tế rằng công tác giáo dục chính trị - tư tưởng vẫn còn gặp khó khăn trong việc thu hút SV tham gia vào các vai trò có tính cam kết và trách nhiệm. Đây cũng là thách thức đặt ra cho đội ngũ CVHT trong việc không chỉ giới thiệu thông tin mà cần chủ động hơn trong việc truyền cảm hứng, bồi dưỡng động lực và phát hiện nhân tố lãnh đạo trong SV.

3.1.3. Hướng dẫn và đồng hành trong việc xây dựng lý tưởng sống và mục tiêu nghề nghiệp

Thực tế khảo sát tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định cho thấy, nhiều SV mong muốn được hướng dẫn xây dựng lộ trình học tập - nghề nghiệp phù hợp với năng lực cá nhân nhưng tỷ lệ SV được hỗ trợ ở mức độ này vẫn chưa cao. Ở giai đoạn đầu đại học, nhiều SV chưa xác định được lý tưởng sống rõ ràng hoặc lựa chọn ngành học không hoàn toàn xuất phát từ đam mê. CVHT có thể giúp SV tái khám phá giá trị nghề điều dưỡng, thông qua các buổi chia sẻ, kể chuyện truyền cảm hứng từ thực tiễn nghề

ng nghiệp hoặc gợi mở những câu hỏi về sứ mệnh cá nhân trong xã hội. CVHT đóng vai trò như một người “huấn luyện tâm lý”, sẵn sàng lắng nghe và đồng hành qua các khó khăn, khủng hoảng của SV.

Vai trò của CVHT trong việc định hướng lý tưởng sống và mục tiêu nghề nghiệp cho SV tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định có sự tương đồng với nhiều nghiên cứu trong và ngoài nước. Theo Trần Thị Minh Tuyết (2021) [7, tr. 116], CVHT giữ vai trò “dẫn dắt hành trình phát triển bản thân” của SV, đặc biệt trong giai đoạn đầu đại học thời điểm SV dễ rơi vào trạng thái mơ hồ về bản thân và nghề nghiệp tương lai. Nghiên cứu của Nguyễn Văn Tấn (2020) [5, tr. 49] cũng nhấn mạnh rằng SV có CVHT đồng hành về lý tưởng sống và mục tiêu nghề nghiệp thường có kết quả học tập và tinh thần tích cực hơn nhóm không có. Ở góc độ quốc tế, theo Gordon (2008) [1, tr. 48], vai trò cố vấn trong các trường đại học ở Mỹ không dừng lại ở tư vấn học tập mà còn mở rộng sang “tư vấn phát triển toàn diện cá nhân” trong đó lý tưởng sống và định hướng nghề nghiệp là hai thành tố quan trọng nhất. CVHT không chỉ giúp SV chọn ngành, chọn nghề mà còn khơi gợi lý tưởng phụng sự xã hội, đặc biệt trong các ngành nghề mang tính nhân đạo như điều dưỡng, công tác xã hội, giáo dục. So sánh với thực tế tại Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định, có thể thấy vai trò đồng hành của CVHT tuy đã được nhìn nhận và bước đầu triển khai nhưng vẫn còn mang tính tự phát, thiếu hệ thống đào tạo và hỗ trợ bài bản. Từ đó rút ra nhu cầu cấp thiết trong việc nâng cao kỹ năng tư vấn, xây dựng khung năng lực chuẩn cho CVHT và thiết lập quy trình đồng hành cá nhân hóa trong công tác giáo dục nghề nghiệp và lý tưởng sống cho SV.

3.2. Giải pháp nâng cao vai trò của cố vấn học tập trong giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho sinh viên Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định

Kết quả khảo sát từ 320 SV cho thấy các vai trò hiện tại của CVHT có xu hướng thiên về truyền đạt thông tin và hỗ trợ hành chính, trong khi những vai trò mang tính chất đồng hành, giáo dục chiều sâu vẫn chưa được phát huy hiệu quả. Dựa trên thực trạng đó, dưới đây là những giải pháp cụ thể:

Nâng cao năng lực chuyên môn và kỹ năng sư phạm cho CVHT: Với 91,3% CVHT có trình độ thạc sĩ và 4,35% là tiến sĩ, đội ngũ cố vấn có nền tảng học thuật khá vững chắc. Tuy nhiên, tỉ lệ SV cảm thấy được truyền cảm hứng từ CVHT mới đạt 62,8%, chỉ 61,3% đánh giá CVHT là tấm gương đạo đức. Điều này cho thấy khoảng cách giữa năng lực chuyên môn và kỹ năng giáo dục thực tế. Như vậy, cần tổ chức các khóa bồi dưỡng định kỳ về giáo dục giá trị sống, kỹ năng truyền cảm hứng, tâm lý SV và nêu gương mẫu mực trong hành vi - lời nói.

Đổi mới nội dung sinh hoạt lớp theo hướng nhân văn - tư tưởng: Sinh hoạt lớp hiện là kênh chủ đạo với 82,8% SV cho biết được giới thiệu về hoạt động chính trị - xã hội qua hình thức này. Tuy nhiên, nội dung phần lớn mang tính phổ biến thông tin. Vậy cần đưa vào sinh hoạt lớp các chuyên đề về lý tưởng sống, đạo đức nghề nghiệp, vai trò thanh niên trong thời đại mới; sử dụng phương pháp đối thoại, chia sẻ trải nghiệm thực tế, học qua tình huống thay vì trình bày một chiều.

Tăng cường vai trò kết nối giữa CVHT với Đoàn - Hội: Chỉ 48,8% SV được CVHT giới thiệu, kết nối với tổ chức Đoàn - Hội hoặc câu lạc bộ phù hợp. Điều này cho thấy mối liên hệ giữa CVHT và các tổ chức hỗ trợ SV còn lỏng lẻo. Vì thế nhà trường cần thiết lập cơ chế phối hợp chính thức; xây dựng mạng lưới thông tin liên thông giữa Đoàn - Hội và CVHT; tổ chức các hoạt động chung có sự tham gia chủ động của cố vấn.

Triển khai tư vấn cá nhân hóa kế hoạch phát triển chính trị - đạo đức: Chỉ 42,2% SV cho biết được CVHT hỗ trợ xây dựng kế hoạch phát triển cá nhân về đạo đức, tư tưởng - con số tương đối thấp với yêu cầu giáo dục toàn diện. Mỗi SV cần có một “hồ sơ rèn luyện tư tưởng - đạo đức” được CVHT hỗ trợ cập nhật định kỳ; đồng thời, hướng dẫn SV tự lập kế hoạch và theo dõi sự tiến bộ của chính mình.

Thiết lập cơ chế góp ý - phản hồi sau hoạt động: Việc góp ý sau khi SV tham gia hoạt động chỉ được thực hiện với 25,6% người được khảo sát cho thấy vai trò củng cố, phản tư chưa được chú trọng. Sau mỗi hoạt động, CVHT tổ chức buổi phản hồi nhóm nhỏ hoặc cá nhân; xây dựng mẫu phản hồi online nhanh gọn để kịp thời định hướng lại nhận thức, động cơ tham gia.

Phát huy vai trò khích lệ và hỗ trợ hành chính hợp lý: Có tới 80,6% SV nhận được hỗ trợ từ CVHT về điểm

rèn luyện, xác nhận lịch... Tuy nhiên, nếu chỉ dừng ở khâu hậu cần mà thiếu định hướng tư tưởng thì hiệu quả giáo dục lâu dài sẽ hạn chế. Vậy cần kết hợp các thông báo hành chính với thông điệp giáo dục; đưa ra tiêu chí khen thưởng gắn liền với giá trị đạo đức, lý tưởng sống - tránh tạo động cơ vụ lợi đơn thuần.

Ứng dụng công nghệ và dữ liệu trong quản lý giáo dục tư tưởng - đạo đức: Hiện tại, việc theo dõi sự tiến bộ tư tưởng, đạo đức của SV chưa có công cụ số hóa. Điều này khiến CVHT khó có thể đánh giá toàn diện và liên tục. Vì thế cần xây dựng hệ thống phần mềm quản lý quá trình rèn luyện đạo đức, chính trị tích hợp với điểm rèn luyện và hồ sơ SV; đồng thời có phân quyền truy cập cho CVHT để thuận tiện theo dõi, hỗ trợ và tư vấn theo thời gian thực.

Việc tích hợp các giải pháp trên có căn cứ từ dữ liệu khảo sát sẽ giúp CVHT phát huy tốt hơn vai trò người đồng hành tư tưởng, định hướng giá trị sống và lý tưởng nghề nghiệp cho SV. Đây chính là yếu tố cốt lõi trong xây dựng môi trường đại học không chỉ truyền đạt kiến thức mà còn nuôi dưỡng nhân cách và trách nhiệm công dân.

4. Kết luận

Cố vấn học tập giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và đạo đức cho SV chính quy Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định, bởi đây là lực lượng trực tiếp, thường xuyên đồng hành cùng SV trong suốt quá trình học tập và rèn luyện. Thông qua các hoạt động quản lý, tư vấn và hỗ trợ, CVHT góp phần truyền tải các giá trị chính trị, đạo đức, lý tưởng sống và định hướng nghề nghiệp cho SV ngành Điều dưỡng. Kết quả nghiên cứu cho thấy, mặc dù đội ngũ CVHT đã phát huy tốt vai trò hỗ trợ hành chính và phổ biến thông tin giáo dục, song chức năng giáo dục chiều sâu về tư tưởng, đạo đức và phát triển nhân cách vẫn chưa được khai thác đầy đủ. Sự thiên lệch về vai trò quản lý, dẫn dắt đã làm giảm hiệu quả tác động lâu dài của CVHT đối với nhận thức và hành vi của SV. Trong bối cảnh yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực điều dưỡng không chỉ giỏi chuyên môn mà còn vững vàng về bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp và trách nhiệm xã hội, việc nâng cao vai trò giáo dục của CVHT là yêu cầu tất yếu. Nghiên cứu khẳng định rằng, nếu được quan tâm đúng mức, đổi mới phương thức hoạt động và tăng cường năng lực sư phạm, CVHT sẽ trở thành chủ thể quan trọng trong giáo dục chính trị - tư tưởng, góp phần xây dựng môi trường đại học nhân văn, kỷ cương và phát triển bền vững, đáp ứng mục tiêu giáo dục toàn diện của nhà trường.

Tài liệu tham khảo

- [1] Gordon, V. N. (2008). *Career advising: An academic advisor's guide*. Jossey-Bass, tr. 45-58
- [2] *Hồ Chí Minh Toàn tập* (tập 10, 2000). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr. 190
- [3] Lê Văn Tùng, Nguyễn Hồng Sơn, Phạm Thị Mai Linh (2021). *Nâng cao năng lực cố vấn học tập trong định hướng giá trị sống cho sinh viên các trường sư phạm*. Kỷ yếu Hội thảo khoa học quốc gia: "Giáo dục đại học trong bối cảnh đổi mới căn bản toàn diện". NXB Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh. tr. 125-134.
- [4] Nguyễn Thị Thu Thủy (2020). *Vai trò của cố vấn học tập trong công tác giáo dục tư tưởng, đạo đức cho sinh viên*. Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 181(3), tr. 45-51.
- [5] Nguyễn Văn Tấn (2020). *Ảnh hưởng của cố vấn học tập đến kết quả học tập và định hướng nghề nghiệp của sinh viên*. Tạp chí Tâm lý học, 6 (234), 45-53.
- [6] Trần Thanh Hương (2019). *Khảo sát mức độ gắn kết giữa cố vấn học tập và sinh viên tại một số trường đại học khu vực miền Nam*. Tạp chí Giáo dục và Xã hội, số 104 (7), tr. 20-25.
- [7] Trần Thị Minh Tuyết (2021). *Vai trò của cố vấn học tập trong định hướng lý tưởng sống và phát triển nhân cách sinh viên đại học*. Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, 19(3), 112-120.
- [8] Viện Nghiên cứu Giáo dục TP. Hồ Chí Minh (2021). *Báo cáo nghiên cứu: Nhu cầu và kỳ vọng của sinh viên về hoạt động giáo dục lý tưởng - đạo đức trong đại học* (Lưu hành nội bộ), Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh.